

Anex I

Osnovni principi zvanične statistike

Statistička komisija kod UN je, s namjerom, da se pomogne i stimulira proces razvoja i harmonizacije zvanične statistike na državnom i međunarodnom nivou i utvrdi uloga zvanične statistike i pruže opšte smjernice za funkcionisanje statističkih sistema, usvojila osnovne principe zvanične statistike. Statističke agencije imaju obavezu da se pridržavaju ovih principa.

Izvod iz izvještaja Statističke komisije s posebne sjednice održane u New Yorku od 11-14 aprila 1994. godine. Službeno obavještenje Savjeta za ekonomska i socijalna pitanja, 1994., Dodatak 9.

Aktivnosti koje je poduzela Komisija.

59. Komisija je usvojila fundamentalne principe oficijelne statistike u skladu sa ECE odlukom

C(47), ali sa novom revidiranom preambulom.

Princip 1: Relevantnost, nepristrasnost i jednaka dostupnost

“Zvanična statistika je neophodan element informacijskog sistema svakog demokratskog društva; ona daje vladi, ekonomiji i javnosti informacije o stanju na ekonomskom, demografskom i društvenom području, te na području okoliša. U ovu svrhu, statističke agencije moraju prikupljati statističke podatke koji zadovoljavaju test upotrebljivosti kod korisnika i staviti ih na raspolaganje javnosti, da bi se ispoštovalo pravo građana na javnu informaciju.”

Princip 2: Profesioni standardi i etika

“Da bi se održalo povjerenje u zvaničnu statistiku, statističke agencije treba da se strogo drže profesionalnih obzira, uključujući naučne principe i profesionalnu etiku pri donošenju odluka o metodama i procedurama prikupljanja, obrade, pohranjivanju i prezentaciji statističkih podataka.”

Princip 3: Odgovornost i transparentnost

“Da bi se omogućilo ispravno tumačenje podataka, statističke agencije treba da prezentuju statističke informacije u skladu s naučnim standardima što se tiče izvora, metoda i procedura statistike.”

Princip 4: Sprečavanje zloupotrebe

“Statističke agencije imaju pravo da komentarišu pogrešna tumačenja i zloupotrebu statistike.”

Princip 5 :Efikasnost

“Podaci za statističke svrhe se mogu izvlačiti iz svih vrsta izvora, bili oni statističke ankete ili administrativne evidencije. Statističke agencije vrše izbor izvora u odnosu na kvalitet, pravovremenost, cijenu i opterećenost ispitanika.”

Princip 6: Statistička povjerljivost

“Individualni podaci koje prikupljaju statističke agencije za statističko skupljanje podataka, bez obzira da li se odnose na fizička ili pravna lica, moraju biti strogo povjerljivi i upotrebljavaju se isključivo u statističke svrhe.”

Princip 7: Statistički zakoni

“Zakoni, regulative/pravila u okviru kojih statistički sistemi djeluju moraju se saopštavati javnosti.”

Princip 8: Koordinacija

“Koordinacija između statističkih agencija unutar država je od presudne važnosti za postizanje konzistentnosti i efikasnosti u statističkom sistemu.”

Princip 9: Međunarodni standardi

“Upotrebom međunarodnih koncepta, klasifikacija i metoda od strane statističkih agencija u svakoj zemlji, promoviše se konzistentnost i efikasnost statističkog sistema na svim zvaničnim nivoima.”

Princip 10: Međunarodna suradnja

“Bilateralna i multilateralna kooperacija u statistici doprinosi poboljšavanju sistema zvanične statistike u svim zemljama.”